

Any de la fe

7

Ressuscità el tercer dia d'entre els morts...

- 78. Crist ha ressuscitat.**
- 79. Les aparicions del Ressuscitat.**
- 80. L'estat de la humanitat ressuscitada en Crist.**
- 81. La resurrecció, obra de la Santíssima Trinitat.**
- 82. Sentit i abast salvífic de la resurrecció.**
- 83. Jesucrist se'n pujà al cel.**
- 84. Seu a la dreta de Déu Pare Totpoderós.**
- 85. El regnat de Crist.**
- 86. L'adveniment gloriós del Crist, esperança d'Israel.**
- 87. Per judicar els vius i els morts.**

Crist ha ressuscitat

«Nosaltres us anunciem la Bona Nova que la promesa feta als nostres pares, Déu l'ha complerta per als nostres fills, ressuscitant Jesús» (Ac 13,32-33). **La Resurrecció de Jesús és la veritat culminant de la nostra fe** en el Crist, creguda i viscuda com a veritat central per la primera comunitat cristiana, transmesa com a fonamental per la Tradició, establerta pels documents del Nou Testament, predicada com a part essencial del misteri pasqual al mateix temps que la creu: Crist ha ressuscitat d'entre els morts. Amb la seva mort, ha vençut la mort. Als morts ha donat la vida.

- El misteri de la Resurrecció del Crist és un **esdeveniment real** que ha tingut manifestacions històriques constatades, com ho testimonia el Nou Testament. Ja sant Pau podia escriure als Corintis cap a l'any 56: *«Us vaig transmetre, abans de tot, la mateixa tradició que jo havia rebut: que el Crist morí pels nostres pecats segons les Escriptures, que fou sepultat, i que ressuscità al tercer dia segons les Escriptures; que s'aparegué a Quefes i, després, als Dotze»* (1Co 15,3-5). L'Apòstol parla aquí de la tradició viva de la Resurrecció que ell havia rebut després de la seva conversió a les portes de Damasc.
- **La tomba buida.** *«Per què busqueu entre els morts aquell que viu? No és aquí, ha ressuscitat»* (Lc 24,5-6). En el marc dels esdeveniments de Pasqua, el primer element que hi trobem és el sepulcre buit. No és en si una prova directa. Això no obstant, el sepulcre buit va ser per a tots un signe essencial. El seu descobriment pels deixebles fou el primer pas cap al reconeixement del fet de la Resurrecció. Aquest és el cas de les santes dones després de Pere. «El deixeble que Jesús estimava» (Jn 20,2) afirma que, quan va entrar al sepulcre buit i va descobrir «aplanat el llençol d'amortallar» (Jn 20,6), «va veure i va creure» (Jn 20,8). Això suposa que va comprovar en l'estat del sepulcre buit que l'absència del cos de Jesús no es devia a cap acció humana i que Jesús no havia tornat simplement a una vida terrenal, com havia estat el cas de Llätzer.

La fe és per a ser viscuda

Crist ha ressuscitat. Més encara: ell és la resurrecció. Jesús diu a Marta: *“Jo sóc la resurrecció i la vida: qui creu en mi, encara que mori, viurà, i tot aquell qui és viu i creu en mi, no morirà mai. Ho creus això? Ella li contestà: Sí, Senyor: jo crec que tu ets el Messies, el Fill de Déu, el qui havia de venir al món.”* (Jo 11,25-27).

Les aparicions del Ressuscitat

- Maria Magdalena i les santes dones, que anaven a acabar d'embalsamar el cos de Jesús, enterrat a corre-cuita a causa de la imminència del Sàbat la tarda del Divendres Sant, van ser les primeres a trobar el Ressuscitat. Així **les dones foren les primeres missatgeres de la Resurrecció del Crist**, fins per als apòstols (Lc 24,9-10). A aquests, després se'ls aparegué de seguida, primer a Pere i després als Dotze. Pere, cridat a confirmar la fe dels seus germans, va veure el Ressuscitat abans que ells, i pel seu testimoniatge la comunitat va exclamar: "*Realment el Senyor ha ressuscitat i s'ha aparegut a Simó*" (Lc 24,34.36).
- Tot el que va passar durant aquests dies de Pasqua compromet cadascun dels apòstols -i Pere molt particularment- en la construcció de l'era nova que s'inicià el matí de Pasqua. **Com a testimonis del Ressuscitat, són les pedres de fundació de la seva Església**. La fe de la primera comunitat es basa en el testimoni d'homes concrets. Aquests testimonis de la Resurrecció del Crist, són Pere i els Dotze, però no pas ells sols. Pau parla clarament de més de cinc-centes persones a les quals Jesús es va aparèixer en una determinada ocasió.
- Davant aquests testimonis, és impossible d'interpretar la Resurrecció del Crist fora de l'ordre físic i no reconèixer-la com **un fet històric**. La sotragada provocada per la passió va ser tan gran, que els deixebles (alguns d'ells, si més no) es resistien a admetre la notícia de la Resurrecció. Ben lluny de mostrar-nos una comunitat presa d'exaltació mística, els Evangelis ens presenten els deixebles abatuts «*el posat trist*»: Lc 24,17) i espantats. Per **això no creien les santes dones quan tornaven del sepulcre** i les seves paraules «*els van semblar un deliri*» (Lc 24,11). Quan Jesús va manifestar-se als Onze la tarda de Pasqua, «els va retreure la seva incredulitat i duresa de cor, perquè no havien cregut els qui l'havien vist ressuscitat d'entre els morts».
- Tot i trobar-se davant la realitat de Jesús ressuscitat, **els deixebles encara dubtaven, tant impossible els semblava la cosa**. Es pensaven veure un esperit. «*De l'alegria encara no s'ho acabaven de creure i estaven tots meravellats*» (Lc 24,41). **Tomàs** passarà per aquesta mateixa prova del dubte. Per això la hipòtesi segons la qual la Resurrecció hauria estat un «producte» de la fe (o de la credulitat) dels apòstols, no té cap consistència. Ben al contrari, la seva fe en la Resurrecció va néixer -sota l'acció de la gràcia divina- de l'experiència directa de la realitat de Jesús ressuscitat.

La fe és per a ser viscuda

Pel Baptisme hem ressuscitat amb Crist. Cal emprendre una **vida nova**. Per al batejat, el pecat és una cosa antiquada, passada de moda, és cosa de "l'home vell". La vida nova es caracteritza per un **estil nou**: un no al pecat, un sí a Déu i als germans. Són les promeses del baptisme. Cal viure-les.

L'estat de la humanitat ressuscitada del Crist

- Jesús ressuscitat estableix amb els seus deixebles unes relacions directes a través del contacte i menjant amb ells. Així **els invita a reconèixer que no és un esperit**, però sobretot a constatar que **el cos ressuscitat amb què se'ls presenta és el mateix que ha estat martiritzat i crucificat, ja que porta encara els senyals de la passió**. Aquest cos autèntic i real té, això sí, les propietats noves d'un cos gloriós: **no es veu limitat per l'espai i el temps**, sinó que es pot fer present al seu albir on i quan vol. La seva humanitat no pot ser retenguda a la terra i només pertany al domini diví del Pare. Per aquesta raó també Jesús ressuscitat és sobiranament lliure d'aparèixer com vol: sota l'aparença d'un hortolà o amb altres figures diverses (Mc 16,12) de les que estaven acostumats a veure-li els deixebles.
- La Resurrecció del Crist **no va ser un retorn a la vida terrenal**, com en les resurreccions que ell havia obrat abans de Pasqua: la filla de Jaire, el jove de Naïm, Llätzer. Aquests fets eren esdeveniments miraculosos, però les persones beneficiades retrobaven, gràcies al poder de Jesús una vida terrenal «ordinària». Més endavant tornaran a morir. La Resurrecció del Crist és essencialment diferent. En el seu cos ressuscitat, **passa de l'estat de mort a una altra vida més enllà del temps i de l'espai**. En la Resurrecció, el cos de Jesús és ple del poder de l'Esperit Sant. Participa de la vida divina en l'estat de la seva glòria. Així sant Pau pot dir del Crist que és «l'home celestial».
- **La Resurrecció com a esdeveniment transcendent.** «*Oh nit benaurada!* - canta l'«Exsultet» de Pasqua- *Només tu vas saber l'hora en què el Crist ressuscità d'entre els morts*». Així és. **Ningú no va ser testimoni ocular de l'esdeveniment de la Resurrecció** i cap evangelista no el descriu. Ningú no pot dir com es va produir físicament. Menys encara: tampoc la seva essència més íntima, el pas a una altra vida, no va ser perceptible als sentits. **Esdeveniment històric constatable** pel signe del sepulcre buit i per la realitat dels encontres dels apòstols amb el Crist ressuscitat, no per això la Resurrecció, en tant que transcendeix i ultrapassa la història, deixa de ser **al cor del misteri de la fe**. Per això el Crist ressuscitat no es manifesta al món, sinó només als seus deixebles, «*els qui havien pujat amb ell de Galilea a Jerusalem, els qui són ara els seus testimonis davant el poble*» (Ac 13,31).

La fe és per a ser viscuda

El **SÍ** a Déu –que és l'estil de vida del batejat (ressuscitat) es concreta

- en un sí cordial a l'Església, Mestra i Mare, per voluntat de Crist,
- en un sí, afectuós i constant, als qui viuen al voltant nostre,
- en un sí al deure de cada dia: estudi, treball,
- en un sí a la societat que espera -i hi té dret- la nostra col·laboració,
- en un sí a tota persona, sigui qui sigui, necessitada d'afecte, comprensió i ajuda.

La resurrecció, obra de la Santíssima Trinitat

La Resurrecció del Crist és objecte de fe en tant que és una intervenció transcendent de Déu mateix en la creació i en la història. En ella, les tres Persones divines actuen alhora conjuntament i manifesten la seva pròpia originalitat.

- Va fer-se **pel poder del Pare**, que «va ressuscitar» el Crist, el seu Fill, i que així va introduir de manera perfecta la seva humanitat -amb el seu cos- en la Trinitat. Jesús és definitivament revelat «Fill de Déu amb poder segons l'Esperit, per la seva Resurrecció d'entre els morts». Sant Pau insisteix en la **manifestació del poder de Déu per obra de l'Esperit** que va vivificar la humanitat morta de Jesús i la cridà a l'estat gloriós de Senyor.
- **El Fill realitza la seva pròpia Resurrecció** en virtut del seu poder diví. Jesús anuncia que el Fill de l'home haurà de sofrir molt, haurà de morir, i tot seguit ressuscitarà (en el sentit actiu de la paraula). D'altra banda, afirma explícitament: *«Jo dono la meua vida, per recobrar-la després. Ningú no me la pren, sóc jo qui la dono de mi mateix (...) Tinc poder de donar-la i tinc poder de recobrar-la»*.
- Els Pares contempen la Resurrecció a partir de la persona divina del Crist que va quedar unida a la seva ànima i al seu cos, separats entre ells per la mort. «Per la unitat de la naturalesa divina que continua present en cadascuna de les dues parts de l'home, aquestes s'uneixen de nou. Així la mort va produir-se per la separació del compost humà, i la Resurrecció per la unió de les dues parts separades».

La fe és per a ser viscuda

En el baptisme vam rebre una **vida nova** (ressuscitats). Tota vida requereix un desenvolupament. És imprescindible l'exercici. Exercici de virtuts, diguem-ne "**gimnàstica espiritual**".

Davant una lloança ens sentim afalagats. La fe em diu que això no em posa ni em treu res. No m'hi entretindrè.

Davant d'un menyspreu, quedem disgustats. Vaig de nou a la fe i acabaré donant-li gràcies a Déu per semblar-me més a Crist, que va ser menyspreat i calumniat. Són exercicis de contrareacció cristiana. Acabaré per no fer cas de l'elogi ni del menyspreu. Amb aquesta "gimnàstica" creix la vida nova del baptisme. Fent actes de fe, arribaré a viure vida de fe.

Sentit i abast salvífic de la resurrecció

- «*Si el Crist no hagués ressuscitat, seria sense objecte la nostra predicació, ho seria també la vostra fe*» (1Co 15,14). **La Resurrecció és, sobretot, la confirmació de tot allò que el Crist va fer i va ensenyar.** Totes les veritats, fins les més inaccessibles a l'esperit humà, troben la seva justificació, si el Crist, ressuscitant, ha donat la prova definitiva, tal com ho havia promès, de la seva autoritat divina.
- La Resurrecció del Crist és l'acompliment de les promeses de l'Antic Testament i de Jesús mateix durant la seva vida terrenal. L'expressió «segons les Escripures» indica que la Resurrecció del Crist va complir aquestes prediccions.
- **La veritat de la divinitat de Jesús es confirma amb la seva Resurrecció.** Ell havia dit: «*Quan haureu alçat el Fill de l'home, llavors sabreu que Jo sóc*» (Jn 8,28). La Resurrecció del crucificat demostra que ell és verament «Jo sóc», el Fill de Déu i Déu mateix.
- Hi ha un doble aspecte en el misteri pasqual: **per la seva mort ens ha alliberat del pecat, per la seva Resurrecció ens obre l'accés a una vida nova.** Aquesta és, d'entrada, la justificació, que ens posa en la gràcia de Déu, «*a fi que, així com el Crist ressuscità d'entre els morts, així nosaltres visquem també en una vida nova*». Duu a terme l'adopció filial, perquè els homes esdevenen germans del Crist, «*Aneu a anunciar als meus germans*». Germans no per raó de la naturalesa, sinó pel do de la gràcia, que ens procura una participació real a la vida del Fill Unigènit, que s'ha revelat plenament en la seva Resurrecció.
- En fi, la Resurrecció del Crist -i el mateix Crist ressuscitat- és principi i font de la nostra resurrecció futura: «*Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia dels qui van morir (...) perquè així com per Adam tots moren, també tots reviuran en el Crist*». En l'espera d'aquest acompliment, el Crist ressuscitat viu dins el cor dels seus fidels «**perquè ja no visquin més per a ells mateixos, sinó per a aquell qui ha mort i ressuscitat per ells**» (2Co 5,15).
- Crist, «el primer engendrat d'entre els morts» (Col 1,18), **és el principi de la nostra pròpia resurrecció**, des d'ara per la justificació de la nostra ànima; més tard, per la vivificació del nostre cos.

Jesucrist se'n pujà al cel

- «Així, doncs, el Senyor Jesús, després d'haver-los parlat, fou endut al cel i s'assegué a la dreta de Déu» (Mc 16,19). El cos del Crist va ser glorificat des del moment de la seva Resurrecció, com ho demostren les propietats noves i sobrenaturals que té des de llavors d'una manera permanent. Però durant els quaranta dies, quan menjava i bevia familiarment amb els deixebles i els instruïa sobre el Regne; la seva glòria encara era velada sota els trets d'una humanitat ordinària. La darrera aparició de Jesús s'acaba amb l'entrada irreversible de la seva humanitat a la glòria divina simbolitzada amb el núvol i amb el cel, on seu des d'ara a la dreta de Déu.
- El caràcter velat de la glòria del Ressuscitat durant aquest temps traspua en les paraules misterioses que digué a Maria Magdalena: «**Encara no he pujat al Pare, però vés a trobar els meus germans i digue'ls: Me'n pujo al meu Pare i al vostre Pare, al meu Déu i al vostre Déu**» (Jn 20,17). Això indica una diferència de manifestació entre la glòria del Crist ressuscitat i la del Crist exaltat a la dreta del Pare. L'esdeveniment a la vegada històric i transcendent de l'Ascensió marca el pas de l'una a l'altra.
- Aquesta darrera etapa resta estretament unida a la primera, és a dir, a la baixada del cel realitzada amb l'Encarnació. Només aquell qui «*ha sortit del Pare*» pot «*retornar al Pare*»: el Crist. «*Mai ningú no ha pujat al cel, sinó només el Fill de l'home que ha baixat del cel*» (Jn 3,13). Abandonada a les seves forces naturals, la humanitat no té accés a la «*Casa del Pare*» (Jn 14,2), a la vida i a la felicitat de Déu. **Només el Crist ha pogut obrir aquest accés a l'home**, «perquè nosaltres, els seus membres, tinguéssim confiança de seguir on ens ha precedit el nostre cap i pastor».

La fe és per a ser viscuda

Si la nostra existència està unida a ell en una mort semblant a la seva, ho estarà també en una resurrecció com la seva. Vida de ressuscitats: aquesta és -ha de ser- la vida cristiana. I Crist ja no mor més. Tampoc, doncs, el cristià. No s'explica un cristià ... en pecat. És una contradicció. Però ... una contradicció possible, i moltes vegades real.

Vet aquí la nostra trista condició: podem arribar a menysprear allò que constitueix la nostra més gran sort, la nostra dignitat, la nostra glòria: la vida de la Gràcia, la vida divina en nosaltres. Revestits de Crist en el més profund del nostre ésser. Així ens va deixar el baptisme. Crist ens va merèixer aquesta gràcia amb la seva Resurrecció.

Seu a la dreta de Déu Pare totpoderós

- «**Jo, quan seré enlairat de terra, atrauré tothom cap a mi**» (Jn 12,32). L'elevació a la creu significa i anuncia l'enlairament de l'Ascensió al cel. N'és el començament. Jesucrist, l'únic sacerdot de l'Aliança nova i eterna, «*no entrà pas en un santuari fet per mà d'home (...), sinó al mateix cel, a fi de comparèixer ara a la presència de Déu a favor nostre*» (He 9,24). **En el cel, el Crist exerceix constantment el seu sacerdoci**, «sempre vivent per intercedir a favor dels qui per mitjà d'ell s'atansen a Déu» (He 7,25).
- Crist, des d'ara, seu a la dreta del Pare: «**Per dreta del Pare entenem la glòria i l'honor de la divinitat**, allí on aquell que existeix com a Fill de Déu abans de tots els segles, Déu i consubstancial al Pare, s'asseu corporalment després d'haver-se encarnat i d'haver estat glorificada la seva carn».
- La sessió a la dreta del Pare significa la **inauguració del Regne del Messies**, acompliment de la visió del profeta Daniel referent al Fill de l'home: «*A ell fou conferit l'imperi, la glòria i la reialesa, i tots els pobles, tribus i llengües li retien homenatge. El seu imperi és un imperi etern, que no desapareixerà; la seva reialesa, una reialesa eterna, que mai no es farà malbé*» (Dn 7,14). Des d'aquest moment, els apòstols són els testimonis del «**Regne que no tindrà fi**».

La fe és per a ser viscuda

L'Ascensió del Crist senyala l'entrada definitiva de la humanitat de Jesús en el domini celestial de Déu, d'on tornarà; però, mentrestant, ho amaga als ulls dels homes.

Jesucrist, Cap de l'Església, ens precedeix en el Regne gloriós del Pare, perquè nosaltres, membres del seu Cos, visquem amb l'**esperança** de ser un dia eternament amb ell.

Jesucrist, després d'haver entrat una vegada per sempre en el santuari del cel, **intercedeix** sense parar per nosaltres, com el Mitjancer que ens assegura l'efusió permanent de l'Esperit Sant.

“Que els vostres cors s'asserenin... Confieu en mi... A casa del meu Pare hi ha moltes estances... Vaig a preparar-vos-hi lloc, perquè on jo estic vull que hi sigueu també vosaltres” (Jo 14, 1-3).

El regnat de Crist

- «Crist morí i tornà a la vida, per tenir senyoria sobre els morts i sobre els vius». L'Ascensió del Crist al cel significa **la seva participació, en la seva humanitat, en el poder i autoritat de Déu**. Jesucrist és Senyor: té tot el poder al cel i a la terra. Està «*per damunt de tot principat i potestat, de tot poder i dominació*», ja que el Pare «*tot ho ha sotmès sota els seus peus*». El Crist és el Senyor del cosmos i de la història. En ell, la història de l'home i fins tota la creació troben la «recapitulació» i l'acabament transcendent.
- Com a Senyor, el Crist és també el Cap de l'Església que és el seu Cos. Elevat al cel i glorificat, **el Crist resta a la terra en la seva Església**. La Redempció és la font de l'autoritat que el Crist, per la força de l'Esperit Sant, exerceix damunt l'Església. «*El Regne del Crist ja és misteriosament present a l'Església*», «*llavor i començament d'aquest Regne a la terra*».
- Després de l'Ascensió, el disseny de Déu ha entrat en la seva consumació. Ja som a «*l'hora darrera*» (1Jn 2,18) «*El renovellament del món està irrevocablement decretat i en realitat comença a realitzar-se d'alguna manera en aquest món, pel fet que l'Església, ja en aquesta terra, es troba revestida d'una santedat, imperfecta, sí, però autèntica*». El regnat del Crist ja manifesta la seva presència amb signes miraculosos que acompanyen el seu anunci per l'Església.
- **Esperant que tot li sigui sotmès**. Ja present en l'Església, el Regne del Crist, tanmateix, encara no ha arribat a la seva culminació «*amb gran poder i majestat*» per l'adveniment del Rei sobre la terra. Aquest Regne **encara és atacat pels poders malignes**, tot i que, bàsicament, ja han estat vençuts per la Pasqua del Crist. Fins que tot li hagi estat sotmès i, «*mentre no hi hagi un cel nou i una terra nova on faci estada la santedat perfecta, l'Església pelegrina, en els seus sagraments i les institucions, que pertanyen al temps present, porta la figura d'aquest món que passa, i ella mateixa sojorna enmig de la creació que gemega i pateix dolors de part fins ara i espera la revelació dels fills de Déu*». Per això els cristians pregunten, sobretot quan celebren l'Eucaristia, per apressar el retorn del Crist, dient: «*Veniu, Senyor*».
- Abans de l'Ascensió, el Crist va afirmar que encara no era l'hora d'establir el Regne messiànic i gloriós que Israel esperava i que havia de portar a tots els homes, segons els profetes, l'ordre definitiu de la justícia, de l'amor i de la pau. Segons el Senyor, **el temps present és el temps de l'Esperit i del testimoniatge, però també és un temps marcat encara per «les dificultats»** i la prova del mal que no plany l'Església i inaugura els combats dels darrers dies. És un temps d'espera i de vetlla.

L'adveniment gloriós del Crist, esperança d'Israel

- Després de l'Ascensió, l'adveniment del Crist amb glòria i majestat és imminent, per més que **«no és cosa vostra de conèixer els temps o moments oportuns que el Pare ha fixat amb la seva pròpia potestat»**.
- La vinguda del Messies gloriós en qualsevol moment de la història, queda **vinculada al seu reconeixement per «tot Israel»** (Rm 11,26; Mt 23,39), Però *«una part s'ha endurit» en «la incredulitat»* contra Jesús. Sant Pau repetia: *«Si la seva exclusió ha estat la reconciliació del món, què serà la seva reintegració, sinó una resurrecció d'entre els morts?»* L'entrada de *«la plenitud dels jueus»* (Rm 11,12) en la salvació messiànica, a continuació de *«la plenitud dels pagans»* (Rm 12,25) farà que el poble de Déu realitzi *«la plenitud del Crist»* (Ef 4,13), en la qual *«Déu ho serà tot en tots»* (1Co 15,28).
- **La prova final de l'Església.** Abans de l'adveniment del Crist, l'Església ha de passar per una prova final que farà trontollar la fe de molts creients. La persecució que acompanya el seu pelegrinatge per la terra revelarà *«el misteri d'iniquitat»* sota la forma d'una impostura religiosa que aportarà als homes una solució aparent dels seus problemes al preu de l'apostasia de la veritat. La impostura religiosa suprema és la de l'Anticrist, és a dir, la d'un pseudo-messianisme, en el qual l'home es glorifica ell mateix en lloc de glorificar Déu i el seu Messies vingut en la carn.
- Aquesta **impostura anticrística** ja es dibuixa en el món cada cop que es vol realitzar en la història l'esperança messiànica que només es pot complir més enllà d'ella mateixa a través del judici escatològic. Fins quan presenta formes atenuades, l'Església ha rebutjat aquesta falsificació del Regne futur amb el nom de mil·lenarisme, sobretot quan presenta la forma política d'un messianisme secularitzat, *«intrínsecament pervers»*.
- L'Església només entrarà a la glòria del Regne a través d'aquesta última Pasqua, en la qual seguirà el seu Senyor en la mort i en la Resurrecció. El Regne, doncs, no es realitzarà amb un triomf històric de l'Església, segons un progrés ascendent, sinó **amb una victòria de Déu sobre el desencadenament últim del mal**, que farà baixar del cel el seu Espòs. El triomf de Déu sobre la revolta del mal prendrà la forma de judici final, després de l'últim trontoll còsmic d'aquest món que passa.

Per judicar els vius i els morts

- A continuació dels profetes i de Joan Baptista, Jesús, en la seva predicació, va anunciar el Judici del darrer dia. Llavors es farà llum sobre la conducta de cadascú i es revelaran els secrets dels cors. Llavors es condemnarà la incredulitat culpable, que ha tingut per no-res la gràcia que Déu ofería. **L'actitud envers el proïsme revelarà l'acolliment o el refús de la gràcia i de l'amor diví.** Jesús dirà el darrer dia: *«En la mesura en què ho vau fer a un d'aquests germans meus tan petits, a mi m'ho féreu»* (Mt 25,40).
- Crist és el Senyor de la vida eterna. Com a Redemptor del món, li pertany del tot el dret de jutjar definitivament les obres i els cors dels homes. Ha «adquirit» aquest dret amb la seva creu. Així el Pare ha reservat *«tot el judici al Fill»* (Jn 5,22)¹⁵. **Però el Fill no va venir per jutjar, sinó per salvar i per donar la vida que dimana d'ell.** És pel refús de la gràcia durant aquesta vida que cadascú es fa el seu propi judici definitiu, rep segons les seves obres i fins es pot condemnar eternament rebutjant l'Esperit d'amor.

La fe és per a ser viscuda

No importa el moment en què Jesús vindrà a judicar. El que importa –i allò a que contínuament l'Evangeli ens exhorta– és que **estem vigilants.**

- Qui està sempre **atent a fer la voluntat del Pare**, no tem el judici.
- Qui en el **proïsme veu la imatge de Jesús** i li dóna menjar, beguda, ajuda en tot moment, no tem el judici.
- **Qui estima fa fora el temor.** *“Estima i fes el que vulguis”*, dirà sant Agustí. Perquè qui estima no farà mai res que contrariï el seu estimat.

L'espera confiada de la vinguda definitiva de Jesús ha de ser distintiu del cristià.

Al temps que s'esforça perquè arribi, **ja aquí a la terra, el regne de Jesús.** *“Vingui a nosaltres el vostre regne”.*

Apèndix

*Pel seu interès i senzillesa amb què ho tracta, transcrivim aquí els paràgrafs que Pau VI dedica al pecat original en el “**Credo del Poble de Déu**”.*

Pecado original

16. Creemos que todos pecaron en Adán; lo que significa que la culpa original cometida por él hizo que la naturaleza, común a todos los hombres, cayera en un estado tal en el que padeciese las consecuencias de aquella culpa. Este estado ya no es aquel en el que la naturaleza humana se encontraba al principio en nuestros primeros padres, ya que estaban constituidos en santidad y justicia, y en el que el hombre estaba exento del mal y de la muerte. Así, pues, esta naturaleza humana, caída de esta manera, destituida del don de la gracia del que antes estaba adornada, herida en sus mismas fuerzas naturales y sometida al imperio de la muerte, es dada a todos los hombres; por tanto, en este sentido, todo hombre nace en pecado. Mantenemos, pues, siguiendo el concilio de Trento, que el pecado original se transmite, juntamente con la naturaleza humana, *por propagación, no por imitación, y que se halla como propio en cada uno.*

17. Creemos que nuestro Señor Jesucristo nos redimió, por el sacrificio de la cruz, del pecado original y de todos los pecados personales cometidos por cada uno de nosotros, de modo que se mantenga verdadera la afirmación del Apóstol: *Donde abundó el pecado sobreabundó la gracia* (cf. Rom 5,20).

18. Confesamos creyendo un solo bautismo instituido por nuestro Señor Jesucristo para el perdón de los pecados. Que el bautismo hay que conferirlo también *a los niños, que todavía no han podido cometer por sí mismos ningún pecado*, de modo que, privados de la gracia sobrenatural en el nacimiento nazcan de nuevo, *del agua y del Espíritu Santo*, a la vida divina en Cristo Jesús.